

ՃԱՌ ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

ԱՍԱՅԵԱԼ Ի ՀԱՆԴԻՍԻ ԹԱՂԻՄԱՆ

ԱԹԱՆԱՍ ԴՊՐԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԱԻԱԳԵԱՆՅ (').

Անագորոյն մահ, որ ձեռքիդ սուր մանգաղովը եւ փութաւաց թեւերովդ՝ կհասնիս անգթաբար Ագամայ խեղճ սերնդոցը վերայ, չինայելով ոչ ծերոյն, ոչ երիտասարդին եւ ոչ մանկան ծաղիկ հասակին. ահա կորզեցիր յափշտակեցիր նոր զոհ մըն ալ, եւ դեռ կը սլանաս աներեւութապէս՝ նոր նոր զոհեր փնտռելով: Յափշտակեցիր անբաղդ երիտասարդ մը իւր նորահարս ամուսինէն, որ կողկողագին կհեծէ, եւ գորովագութ հայր մը՝ իւր դեռահաս զաւակէն, որ հայրական քաղցր անունը դեռ նոր սկսած էր թոթովել:

Մեծ եւ անտանելի կորուստ արդարեւ ամէն ղզայուն սրտի համար:

Բայց հմրկ է արդեօք յիշեցնել ձեզի, ցաւալից ժողովուրդք, նաեւ հանգուցելոյն հաղորդական ու սիրելի բնութիւնը, որով ամենուն գովասանքին արժանաւոր եղած էր. եւ ձեզմէն ո՞վ արդեօք կրնայ ուրանալ նորա ազնիւ կատարելութիւնները:

Նա էր սա որ իւր կենդանութեան ատեն անվարձ, եւ միայն ազգասիրական ջանքով վառուած՝ կրթեց ձեր որդիքը ուսման մէջ. բայց աւանդ որ չկրցաւ տեսնել նոցա նոր ասպարէզը. յանկարծական մահը (չեմ կըր-

նար ըսել՝ չարաչար սպանումը) զրկեց զինքը նաեւ այն մխիթարութենէն:

Նա ամենուն աղէկութեանը խնդակից էր եւ տրտմութեանը կարեկից, եւ կսիրէր իւր բարեկամը իբրեւ իւր անձը. բայց գտնուեցաւ, — ո՞վ գառն եւ կսկծելի յիշատակ, — գտնուեցաւ այնպիսի ապերախտ եւ նախանձոտ բարեկամ մի, որ սիրահիւս ծաղկին վերայ փուշ երեւակայելով՝ խլեց եւ ջարդեց անխնայ նորա գեղեցկութիւնը:

Բայց տէր կենաց մարդոյ եւ հրամանատու մահուան այն Աստուածն է՝ առ որ ջերմ արտասուօք կալաղատիմք ողորմիլ հանգուցելոյս հողոյն, եւ ամենագութ ողորմութեամբը հրաւիրել զինքը իդասս արդարոց իհանգիստն յաւիտենական ամէն սրտից ցանկալի: Ապա ուրեմն այս մեր արտասուալից աչքերը, ո՞վ սգաւոր ծնողք եւ քորք եւ աղգակիցք, եւ դու թշուառ ամուսին, դարձնեմք առ այն Աստուածն ամենայն մխիթարութեանց որ միայն կրնայ զմեզ մխիթարել, յետ փորձելոյ մեր համբերութիւնն ու հնազանդութիւնը, ու ըսեմք միաբերան ընդ երանելոյն Յոբայ արդարոյ. «Կամք Տեառն օրհնեալ եղիցին». այն վսեմ խօսքը որ հաճոյ է Աստուծոյ ու վշտաբեկ սրտից միակ մխիթարիչ աշխարհիս գառն գիւլուածոցը մէջ:

ՄԱՐԳԻՍ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ.

15 Օգոստոսի, 1864.

յԱԳՔԻՐԻՄԱՆ:

(¹) Ագգիւրմանի հայկազունք, ես եւ օտարազգի բնակիչքը, մեծ եւ ծանր սգոյ մէջ ընկղմեցան օգոստոսի 14-ին, չարաչար եւ անկարծելի սպանութեամբ Արանաս դպրին, որ սիրելի էր ամենուն: Մինչեւ ցայժմ անյայտ է այս սոսկալի ոճրագործութեան հեղինակը եւ պատճառը, քեպտ եւ կասկածներ կան քանի մը նախանձոտ մարդկանց վրայ: